

AMENDEMENT

Titel : Bouwblok agrarische grondgebonden bedrijven
Agendapunt : 4.D Nota van uitgangspunten wijziging omgevingsplan
deelgebied Buitengebied Zuidwest
Onderwerp : Kader 2 & 3

De raad van de gemeente De Fryske Marren in vergadering bijeen d.d. 1 juli 2026;

Constaterende dat

- De agrarische sector een belangrijke pijler is voor onze gemeente en te maken heeft met grote uitdagingen.
- De afname van het aantal agrarische bedrijven doorzet, hierbij stoppen voornamelijk de kleinere bedrijven waardoor de gemiddelde omvang toeneemt (schaalvergroting).
- Als gevolg van verdergaande schaalvergroting, deze bedrijven in toenemende mate behoefte hebben aan grotere gebouwen en daarmee samenhangend: grotere erven.
- Veehouderijen te maken krijgen met een opeenstapeling van (mest)regelgeving. Dit zorgt voor druk op het verdienvermogen en een beperking van de financiële slagkracht om te investeren in emissiereductie. Dit kan betekenen dat agrariërs naar meer en/of andere verdienmodellen zoeken waarvoor extra ruimte binnen het bouwperceel benodigd is.

Van mening dat

- Gemeente De Fryske Marren samen met de sector op zoek moet naar perspectief en mogelijkheden, bijvoorbeeld door actief mee te denken over toekomstbestendige en economisch rendabele

bedrijfsontwikkelingen die bijdragen aan duurzaamheid, natuur en landschap.

- De provinciale Omgevingsverordening ruimte biedt voor agrarische bouwpercelen tot 3 hectare en het wenselijk is deze ruimte ook in het omgevingsplan van De Fryske Marren beschikbaar te maken.
- De verruiming van bouwpercelen is bedoeld om grondgebonden agrarische bedrijven ruimte te bieden voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering en investeringen die bijdragen aan maatschappelijke opgaven, zoals emissiereductie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, dierenwelzijn en landschapskwaliteit en dat de verdere uitwerking van deze ontwikkelingsruimte plaatsvindt met inachtneming van de Omgevingswet, de Omgevingsverordening Fryslân en de overige toepasselijke wettelijke kaders.

Besluit

1. Kader 2 inclusief afwegingen te wijzigen naar:

Kader 2	Uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische grondgebonden bedrijven
Bij recht worden agrarisch grondgebonden bouwactiviteiten toegestaan binnen het bestaande bouwperceel zoals opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen. Via een binnenplanse omgevingsvergunning kunnen grondgebonden agrarische bedrijven uitbreiden tot maximaal 3 hectare, mits wordt voldaan aan de in het omgevingsplan opgenomen beoordelingsregels ten aanzien van landschappelijke inpassing, zorgvuldig ruimtegebruik, bescherming en versterking van omgevingskwaliteiten en de bijdrage aan maatschappelijke opgaven, als het bestaande bouwperceel kleiner is dan deze maatvoering. Voor de definitie van grondgebonden volgen we de definitie uit provinciale verordening en het bestemmingsplan Buitengebied Noord7.	

Afwegingen

Om te sturen op bebouwing voor grondgebonden bedrijven leggen we vast dat bedrijfsgebouwen binnen een bouwperceel gebouwd moeten worden. Hierdoor blijft de (bedrijfs)bebouwing ruimtelijk geclusterd. Alle bouwwerken, verhardingen en opslag dienen binnen het aangewezen bouwperceel uitgevoerd te worden.

Uit jurisprudentie van bestemmingsplannen blijkt dat je als gemeente bestaande rechten inclusief bestaande bouwpercelen in beginsel moet respecteren. Dat is ook van belang ter voorkoming van eventuele nadeelcompensatie (voorheen planschade). Wij

verwachten onder de Omgevingswet geen andere jurisprudentie op dit punt. De bouwpercelen worden dan aangegeven als werkingsgebied. Voor wat betreft uitbreidingsmogelijkheden geeft onze omgevingsvisie aan dat de mogelijkheden daartoe afhankelijk zijn van de inpasbaarheid in het landschap. Bij het bepalen van de maximale omvang van een agrarisch bouwvlak kijken we volgens onze omgevingsvisie naar de provinciale omgevingsvisie 'De Romte Diele' en de provinciale omgevingsverordening.

De provinciale omgevingsverordening biedt ruimte voor de maximale maatvoering van agrarische bouwpercelen. De provincie gaat in eerste instantie uit van maximaal 3 hectare aan bouwperceel. Agrarische bedrijven kunnen meer ontwikkelruimte krijgen als er extra inspanning wordt verricht voor biodiversiteit, het (leef)milieu of duurzaamheid zoals extra natuur of landschapsbeheer, asbestsanering, sloop overtollige bebouwing of aanmoediging duurzame energie.

Bij het voorgestelde bouwblok voor agrarische grondgebonden bedrijven is een zorgvuldige afweging gemaakt van de aanwezige omgevingskwaliteiten en het belang van zorgvuldig ruimtegebruik. De verruiming draagt bij aan maatschappelijke opgaven zoals de toekomstbestendigheid van de agrarische sector, verduurzaming van bedrijfsvoering en het behoud van een vitaal landelijk gebied. Hiermee wordt aangesloten bij de uitgangspunten van de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en de relevante bepalingen uit de Omgevingsverordening Fryslân inzake omgevingskwaliteit, zorgvuldig ruimtegebruik en de bijdrage aan maatschappelijke opgaven.

Het bestemmingsplan Buitengebied Noord staat standaard 10.000 m² aan bebouwing toe met een afwijking tot 1,5 hectare en voor met name genoemde bedrijven tot 3 hectare. In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat als gevolg van verdergaande schaalvergroting, deze bedrijven in toenemende mate behoefte hebben aan grotere gebouwen en daarmee samenhangend: grotere erven.

Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarbij het wenselijk is om voor een agrarisch bedrijf meer dan 3 hectare aan bouwperceel toe te staan. Als dit aan orde mocht komen, dan is het aan de gemeenteraad om te overwegen medewerking te verlenen via een aparte wijziging van het omgevingsplan. Zo blijft de raad kaderstellend en sturend voor wat betreft de uitbreiding boven de 3 hectare. De provincie stelt in beginsel een maximum van 3 ha.

Uitbreidingen passen wellicht in het ene deel van het plangebied beter dan in ander. Volgens de Omgevingsvisie DFM bestaat het plangebied uit diverse landschapstypen, waarvan het type 'Bos- en landgoederen zone' en het type 'Weidelandschap stuwwal en essen' het grootste deel van het plangebied bestrijken.

De zone 'Weidelandschap stuwwal en essen' kenmerkt zich door open landschap met bospercelen. Hier is de agrarische ontwikkeling met behoud van het uniek recreatief landschap als lange termijn doel geformuleerd. Eén van de opgaves voor dit gebied is het stimuleren van duurzame ontwikkeling van agrarische bedrijven. In deze zone zou wellicht meer ruimte zijn voor uitbreiding van agrarische bedrijven. We bieden dus ruimte voor maximaal 3 hectare, maar de concrete invulling van de maatvoering verschilt per locatie. Vandaar dat we uitbreiding koppelen aan een omgevingsvergunning met beoordelingsregels.

2. In kader 3 de zin:

'Bij een uitbreiding boven de 1,5 hectare wordt het verzoek voorgelegd aan de gemeenteraad.'

Te wijzigen naar:

'Bij een uitbreiding boven de 3 hectare wordt het verzoek voorgelegd aan de gemeenteraad.'

en gaat over tot de orde van de dag.

Naam: B.J. de Wolff
Fractie: CDA
Handtekening.....

Naam: Geeske Holtrop-Hoekstra
Fractie: KFM
Handtekening.....

Naam: Tjerk Scheepstra
Fractie: BBB
Handtekening

Naam: Marjolein van der Molen
Fractie: VVD
Handtekening